

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอน ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร

The Relationship between the Academic Leadership of School Administrators and Teaching Efficiency of Teachers Under the Bangkok Metropolitan Administration

เจษฎา นิมตลุง¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศีกฤทธิ์ ศิลาลาย²

Jassada Nimtalung¹ Asst. Prof. Dr. Khukrit Silalaiy²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 370 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผู้วิจัยเริ่มทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัด กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็นสำนักงานกลุ่มเขต จำนวน 6 กลุ่มเขต ขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ผู้วิจัยทำการแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของสถานศึกษาในแต่ละสำนักงานเขตออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา ใน 6 สำนักงานเขต ขนาดละ 1 แห่ง ได้เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ 6 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง 6 แห่ง สถานศึกษา ขนาดเล็ก 6 แห่ง รวมทั้งสิ้น 18 แห่ง ขั้นตอนที่ 3 สุ่มครูจากแต่ละสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) ตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบไปด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 และมีความจำแนกอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูมีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.974 และมีความจำแนกอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด
2. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ผู้นำเชิงวิชาการ ประสิทธิภาพการสอน ความสัมพันธ์

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Master of Education Program, Educational Administration Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²Lecturer Master of Education Program, Educational Administration Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: เจษฎา นิมตลุง, roboman1994@hotmail.com

รับเมื่อ 31 ตุลาคม 2568 แก้ไข 15 ธันวาคม 2568 ตอรับ 23 ธันวาคม 2567

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to examine the academic leadership of school administrators under the Bangkok Metropolitan Administration 2) to investigate the teaching efficiency of teachers under the Bangkok Metropolitan Administration 3) to determine the relationship between the academic leadership of school administrators and the teaching efficiency of teachers under the Bangkok Metropolitan Administration. The sample group consisted of 370 teachers under the Bangkok Metropolitan Administration. A multi – stage random sampling (Multi – Stage Random Sampling) was employed by the researcher. In the 1 stage, a simple random sampling (Simple Random Sampling) was conducted to select sample groups from schools under the Bangkok Metropolitan Administration, which were divided into 6 district offices. In the 2 stage, a stratified random sampling (Stratified Random Sampling) was applied by categorizing schools in each district into 3 sizes: small, medium, and large) The researcher then randomly (Simple Random sampling) selected one school from each size category in all 6 districts, resulting in 6 large schools, 6 medium schools, and 6 small schools, totaling 18 schools. In the 3 stage, teachers from each selected school were randomly sampled (simple random sampling) proportionate to the desired sample size. The research instrument included a set of questionnaires were 5 – point Likert scale questionnaires. The questionnaire on the academic leadership of school administrators had a reliability of .973 and a discrimination power between 0.60 – 1.00. The questionnaire on teachers' teaching efficiency had a reliability of .974 and a discrimination power between 0.80 – 1.00. The research instrument included a set of questionnaires. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient

The findings were as follows:

1. The academic leadership of school administrators under the Bangkok Metropolitan Administration was overall at the highest level.
2. The teaching efficiency of teachers under the Bangkok Metropolitan Administration was overall at the highest level.
3. The academic leadership of school administrators and the teaching efficiency s of teachers under the Bangkok Metropolitan Administration had a positive relationship at a high level, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Academic Leadership, Teaching Efficiency, Relationship

ภูมิหลัง

แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2560 – 2579 ซึ่งเป็นแนวทางหรือกรอบในการจัดการศึกษา การพัฒนา ศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทย ทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ และให้มีความเจริญงอกงามทุกด้านเพื่อเป็น ต้นทุนทางปัญญา ที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิต ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้ เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 หน้า ก) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 บททั่วไปความหมายและหลักการ มาตรา 6 ได้ระบุเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโดยหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และในมาตราที่ 24 ได้กล่าวถึงหน้าที่ของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ในข้อที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ ประเภทต่าง ๆ นอกจากนี้ หมวดที่ 7 ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตราที่ 52 ได้ระบุให้กระทรวงส่งเสริมให้ระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, หน้า 5 – 30) แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2564 – 2569 (2563, หน้า 2) พบว่า คุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ซึ่งปรากฏข้อมูลจากผลการประเมินและทบทวนตัวชี้วัดระดับจังหวัดจากการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2563) การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครยังมีข้อจำกัดและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นปัญหาคะแนนการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีระดับต่ำของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาเด็กเรียนออกกลางคัน ปัญหาความเท่าเทียมและความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงระบบการศึกษา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ที่มีภาพรวมอยู่ในระดับต่ำรวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ในการจัดการศึกษา เช่น สมรรถนะและคุณภาพครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ความต่อเนื่องในการพัฒนาและนโยบาย ตลอดจนความเหมาะสมของระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไปสู่สากล (สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษากรุงเทพมหานคร, 2563, หน้า 5 – 6)

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครู ซึ่งส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในองค์กรการศึกษา โดยเฉพาะเมื่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารถูกสื่อสารให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นและศรัทธา พร้อมทั้งมีความร่วมมือในการทำงานในสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้นำทางการศึกษาจึงควรมีทักษะด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและมีความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาการอย่างลึกซึ้ง (กิตติคุณ รักษาพล, 2564, หน้า 45) และการแสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารในการชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวบุคลากรในสถานศึกษารวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ร่วมมือกันในการพัฒนา ปรับปรุง และจัดกิจกรรมทางวิชาการ ซึ่งมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สุชาวดี กาณจนนา, 2564, หน้า 25) ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการประสานงานและความเข้าใจที่ดีต่อกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทางวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหาร

จะใช้กระบวนการโน้มน้าวเพื่อสร้างเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาไปสู่คุณภาพที่สูงขึ้น และกลายเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (สุทธิศักดิ์ โคกคาน, 2566, หน้า 53) ประสิทธิภาพในการสอนของครูถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและครบถ้วน ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียน ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ครูที่มีวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ เช่น ความคิดวิเคราะห์ สติปัญญา การเรียนรู้ในเชิงสังคม คุณธรรมจริยธรรม และความสุขในการเรียน ครูควรออกแบบกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ รวมถึงมีบทบาทสำคัญในการรับประกันคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนตามมาตรฐาน การศึกษา (ประเสริฐ กองสุข, 2565, หน้า 40) และเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีระบบ และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยกระบวนการนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ การเตรียมการสอน การดำเนินกิจกรรม การสอน และการประเมินผล ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่สอน โดยมุ่งเน้นการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน รวมถึงการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่กระตือรือร้นกับนักเรียน และการมีบุคลิกภาพที่ดีพร้อมกับมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (จิราพร อินทุสมิต, 2564, หน้า 20) จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านครู ด้านนักเรียน และด้านระบบกลไก ซึ่งมีผลการประเมินยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และยังสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาโดยเฉพาะการบริหารงานด้านวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู และคุณภาพนักเรียนอันเป็นผลผลิตสำคัญในการบริหารจัดการศึกษามีระดับคุณภาพมาตรฐานน้อยกว่ามาตรฐานอื่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนให้มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมต่อไป

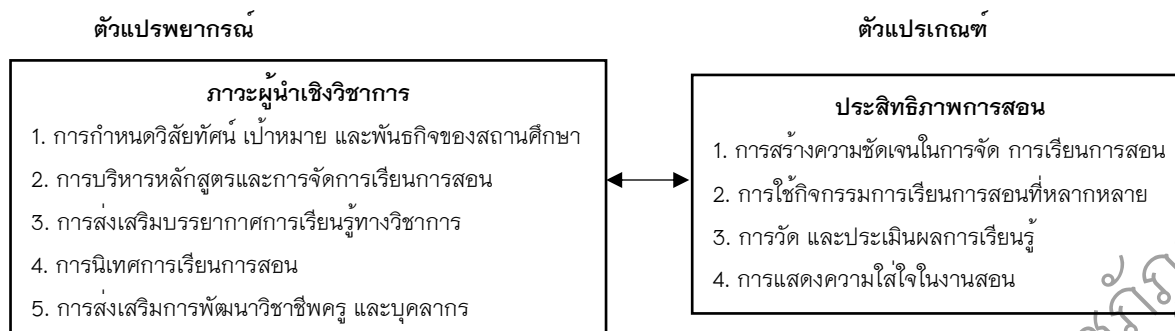
คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร
2. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 12,654 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผู้วิจัยเริ่มทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็นสำนักงานกลุ่มเขตจำนวน 6 กลุ่มเขต ขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ผู้วิจัยทำการแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของสถานศึกษาในแต่ละสำนักงานเขตออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาใน 6 สำนักงานเขต ขนาดละ 1 แห่ง ได้เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ 6 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง 6 แห่ง สถานศึกษาขนาดเล็ก 6 แห่ง รวมทั้งสิ้น 18 แห่ง ขั้นตอนที่ 3 สุ่มครูจากแต่ละสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) ตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างมาทั้งสิ้น 370 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มเขต ขนาดสถานศึกษา ตำแหน่ง / อันดับของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 2) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 3) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 4) การนิเทศการเรียนการสอน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 5) การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สำหรับแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของไลเคิร์ต (Likert's rating scale) เมื่อนำไป

วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และรายด้าน (Item Total Correlation) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 2) การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 4) การแสดงความใส่ใจในงานสอน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สำหรับแบบสอบถาม ในตอนที่ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของไลเคิร์ต (Likert's rating scale) เมื่อนำไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และรายด้าน (Item Total Correlation) พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

2. นำเครื่องมือที่พัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และสำนวนภาษาให้มีความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามความถูกต้องของรูปแบบ (Format) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยกำหนดระดับความสอดคล้อง นำผลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบ

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.976

5. จัดทำแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 895 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 370 คน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยประสานงานจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยัง สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และลิงก์ (link) ของแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในช่วง วันที่ 19 – 30 สิงหาคม พ.ศ. 2567 3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) การแปลผลจากค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, หน้า 313 – 314)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู และบุคลากร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตาราง 1 ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

(n = 370)

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา	4.51	0.44	มากที่สุด	2
2. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.48	0.44	มาก	5
3. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ	4.50	0.42	มาก	4
4. การนิเทศการเรียนการสอน	4.53	0.39	มากที่สุด	1
5. การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร	4.51	0.46	มากที่สุด	3
รวม	4.51	0.38	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม และรายด้านโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ และด้านการสร้างความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตาราง 2 ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

(n = 370)

ประสิทธิภาพการสอนของครู	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. การสร้างความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน	4.51	0.43	มากที่สุด	4
2. การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย	4.53	0.43	มากที่สุด	2
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.52	0.42	มากที่สุด	3
4. การแสดงความใส่ใจในงานสอน	4.54	0.41	มากที่สุด	1
รวม	4.51	0.38	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.804$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร					ระดับความสัมพันธ์
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{total}	
X ₁ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา	0.635**	0.643**	0.609**	0.616**	0.683**	ระดับปานกลาง
X ₂ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	0.712**	0.698**	0.626**	0.639**	0.730**	ระดับสูง
X ₃ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ	0.721**	0.670**	0.650**	0.633**	0.730**	ระดับสูง
X ₄ การนิเทศการเรียนการสอน	0.678**	0.643**	0.625**	0.639**	0.705**	ระดับสูง
X ₅ การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร	0.735**	0.693**	0.669**	0.654**	0.751**	ระดับสูง
X _{total}	0.778**	0.749**	0.711**	0.711**	0.804**	ระดับสูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับประสิทธิภาพการสอนของครู (Y) 1. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .683$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย (Y₂) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .643$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน (Y₁) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .635$) ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน (Y₄) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .616$) และด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ (Y₃) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .609$) ตามลำดับ

2. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .730$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับด้านการสร้างความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน (Y₁) อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .712$) รองลงมาคือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย (Y₂) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .698$) ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน (Y₄) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .639$) และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Y₃) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .626$) ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .730$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับด้านการสร้างความชัดเจน ในการจัดการเรียนการสอน (Y₁) อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .721$) รองลงมาคือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย (Y₂) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .670$) ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ (Y₃) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .650$) และด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน (Y₄) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .633$) ตามลำดับ

4. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพการสอนของครู อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .705$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับด้านการ

สร้างความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน (Y_1) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .678$) รองลงมา คือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย (Y_2) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .643$) ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน (Y_4) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .639$) และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Y_3) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .625$) ตามลำดับ

5. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .751$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับด้านการสร้างความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน (Y_1) อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .735$) รองลงมา คือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย (Y_2) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .693$) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Y_3) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .669$) และด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน (Y_4) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .654$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในการแสดงออกของผู้บริหารที่สามารถส่งเสริม สนับสนุน โน้มน้าว ชี้นำบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้ ทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ มาช่วยชี้นำ โน้มน้าว ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันจัดกิจกรรมทางวิชาการอันนำไปสู่คุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของกฤษฎี น้อยแก้ว (2566, หน้า 13) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการนั้น รวมถึงการทำงานร่วมกับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนา รวมถึงการส่งเสริมงานวิชาการ ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของกิตติคุณ รักษาพล (2564, หน้า 43) กล่าวว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความรู้ ทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ มาใช้มีความสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งจะส่งผลดีต่อครูและนักเรียน การจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร คณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้และความสามารถในการดำเนินงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง เพื่อที่จะนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของวนิดา เชื้อคมตา (2566, หน้า 30) กล่าวว่า การแสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการโน้มน้าวและชี้นำบุคลากร รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจร่วมกันและตระหนักถึงเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยมุ่งหวังให้การดำเนินงานทางวิชาการซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียน เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะต้องบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของสุทธิศักดิ์ โคกคาน (2566, หน้า 51) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารในการชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวบุคลากรในสถานศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ร่วมมือกันในการพัฒนา ปรับปรุง และจัดกิจกรรมทางวิชาการ ซึ่งมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย

ของณัฐนันท์ โตนาม (2562, หน้า 85) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายอำเภอ บางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของครู ต่อภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพุดินันท์ แสงสิริวัฒน์ (2564, หน้า 86) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะพฤติกรรม การแสดงออกของครู และความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือดำเนินการ สอนในหน้าที่ครูด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนในวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย ตลอดจนมีการแสดงความเอาใจใส่ดูแล ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการสอนที่กำหนดไว้สอดคล้องกับแนวคิดของอาร์มอนด์ นาก่อนทอง (2559, หน้า 42) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญ ในการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเพื่อให้การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของประเสริฐ กองสุข (2565, หน้า 39) กล่าวว่า ความสามารถ ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพฤติกรรมต่าง ๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของจิราพร อินทุสมิต (2564, หน้า 19) กล่าวว่า ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและสิ่งที่เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ พฤติกรรมต่าง ๆ ของครูยังมีผลต่อการทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ การสอนได้อย่างครบถ้วน และมีสมรรถภาพตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา หาญนา (2564, หน้า 149) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพ การสอนของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูต่อ ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของรุสณิดา ดาเลโปะ (2566, หน้า 105) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพการสอนของครูในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักถึงงานวิชาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงและให้การสนับสนุน กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และความใส่ใจต่องานวิชาการสูง ก็จะส่งผลให้ครูมีประสิทธิภาพ การสอนสูงขึ้นไปด้วย และหากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อย ครูก็จะมีประสิทธิภาพการสอน น้อยไปด้วย เพราะผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ การบริหารหลักสูตร และนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม และพัฒนาความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนางานวิชาการให้สามารถนำความรู้จากการเข้า

ฝึกอบรมมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของอารมณ นากันทอง (2559, หน้า 90) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีประไพ พลเยี่ยม (2558, หน้า 53) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพมาศ ไทยภักดี (2560, หน้า 97) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี สมภักดี (2563, หน้า 6) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ การสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของพระอนุรักษ จตุลี (2565, หน้า 83) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 1 พบว่ามีความสัมพันธ์กันโดยได้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .649 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการ บริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการวางแผน งานร่วมกันกับครูในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีความเป็นผู้นำ ประสานงาน กระตุ้นครูในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรจากหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้น ช่วยให้ครู มีทิศทางในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดประเมินผล การเรียนรู้ และนำผลการประเมินผลหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามที่สถานศึกษากำหนด

1.2 จากการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู มีความสัมพันธ์ ทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครควรจะได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงวิชาการให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูหลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

กฤษฎา น้อยแก้ว. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีหลัก

กัลยาณมิตรธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

กิตติคุณ รักษาพล. (2564). ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จิราพร อินทุสมิต. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียน

เอกชนในกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณัฐชนันท์ โตนาม. (2562). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายอำเภอบางบัวทอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ประเสริฐ กองสุข. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ร้อยเอ็ด:

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

ปัญญา หาญนา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพ

การสอนของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์:

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

พระอนุรักษ จตุลี. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

กศ.ม. เพาะ: มหาวิทยาลัยพะเยา.

พุดินันท์ แสงศิริวัฒน์. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

รุสนิดา ดาเลโป๊ะ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในยุค

วิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2. สารนิพนธ์ ศษ.ม. หาดใหญ่:

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- วนิดา เชื้อคมตา. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศรีประไพ พงษ์เยี่ยม. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(3), 48 – 55.
- สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569). กรุงเทพฯ: บริษัท วันไฟน์เคย์ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุชาวดี กาญจนนา. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุทธิศักดิ์ โคกคาน. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุภาวดี สมภักดี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วารสารการบริหารศึกษามศว, 17(32), 1 – 9.
- อารมณีนาก่อนทอง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.